

Ze reden nooit met de truck, behalve een keer of twee per jaar om brandhout te halen. Hij stond een eindje heuvelopwaarts geparkeerd voor de houtschuur, waar hij regen verzamelde in de diepe deuken in de motorkap en muggenlarven in het regenwater. Zo was het toen Wade met Jenny was getrouwd, en zo is het nu hij met Ann is getrouwd.

Soms loopt Ann naar boven om in de truck te gaan zitten. Ze wacht tot Wade bezig is, zodat hij niet merkt dat ze weg is. Vandaag gaat ze erheen onder het mom van brandhout halen en sleept een blauwe slee over modder en gras en besneeuwde stukken. De houtschuur staat niet ver van het huis, maar hij wordt aan het zicht onttrokken door een groepje ponderosadennen. Ze heeft het gevoel dat ze verboden terrein betreedt, dat ze dit allemaal niet mag zien.

De truck staat geparkeerd op een zeldzaam stukje vlakke grond, een onwaarschijnlijke richel die is uitgekerfd in de bergwand. Voor de houtschuur, om de truck heen, liggen her en der een paar losse bakstenen in het gras en de sneeuw. Rollen gemengeld ijzerdraad leunen tegen de bomen. Aan een lange larikstak hangen twee dikke touwen die nu tegenover elkaar zwaaien, maar eruitzien alsof ze ooit verbonden waren door een plank – een kinderschommel.

Het is maart, zonnig en koud. Ann gaat op de bestuurdersstoel zitten en doet zachtjes de deur dicht. Ze trekt de veiligheidsgordel over zich heen, draait dan het raampje

omlaag zodat er een paar druppeltjes op haar schoot spetteren. Ze raakt de natte plekken aan met haar vingertop, verbindt ze in gedachten met lijnen om een tekening op haar dij te maken. De tekening herinnert haar aan een muis, of in elk geval aan een kindertekening van een muis, met een driehoekige snuit en een lange krulstaart. Negen jaar geleden, toen Wade nog met Jenny was getrouwd en zijn twee dochters nog leefden, was een muis over de bovenkant van de uitlaat van de truck in het motorcompartiment gekropen en had haar nest op het spuitstuk gebouwd. Ze bedenkt hoe raar het is dat Wade zich die muis waarschijnlijk herinnert, zich herinnert hoe het klonk als ze onder de motorkap schoot, maar dat hij de naam van zijn eerste vrouw vergeten is. Tenminste, zo lijkt het af en toe. Maar de muis – de muis is nog springlevend in zijn herinnering.

Een paar jaar nadat Ann en Wade waren getrouwd vond Ann een paar hertenleren handschoenen in een gereedschapskist op een hoge plank in een kast. Ze waren veel mooier dan de werkhandschoenen die Wade gewoonlijk droeg en leken splinternieuw, behalve dat ze naar iets verbrands roken. Zo hoorde ze de eerste keer over de muis. Ze vroeg waarom hij de handschoenen in de kast bewaarde in plaats van ze te gebruiken. Wade zei dat hij de geur wilde bewaren.

Wat voor geur?

De geur van een knaagdiernest dat in brand was gevlogen.

De laatste geur in het haar van zijn dochter.

Nu is het lang geleden dat hij zulke dingen zei. Hij praatte niet langer over de details van de dood van zijn dochter toen hij zag hoe Ann zich daarin vastbeet. Hij denkt waarschijnlijk dat ze de handschoenen vergeten is,

het is al zoveel jaar geleden. Maar dat is ze niet. Hij bewaart ze in de archiefkast bij zijn papieren, in zijn werkkamer boven. Ze heeft de la net ver genoeg opengetrokken om ze te zien.

Die muis had waarschijnlijk de hele winter in de truck gebivakkeerd tijdens dat laatste jaar dat Wade met Jenny was getrouwd, dat laatste jaar dat May nog leefde en June nog veilig was. Ann denkt aan de muis die heen en weer liep door de sneeuw tussen de truck en de schuur met haar bek vol hooi of isolatiemateriaal of plukken vulling uit de hondenbedden om haar nest groter te maken en er jongen in te krijgen toen het lente werd. Sommige jongen gingen waarschijnlijk al snel dood en werden geabsorbeerd door het nest, waar hun minuscule botjes zelf op stukjes stro leken. En er kwamen nog meer muizen; je kon ze onder de motorkap horen scharrelen als je je oor ertegenaan drukte. Dat vonden de kleine meisjes leuk om te doen.

Nou ja, Ann stelt zich voor dat ze dat leuk vonden.

Op een dag in augustus stapte het hele gezin in de truck. Wade achter het stuur, waar Ann nu zit, Jenny naast hem, hun dochters June en May, negen en zes, opgepropt achterin met een kruik limonade en bekers van piepschuim, waarin ze tekeningen kerfden met hun nagels. De meisjes wilden waarschijnlijk op de laadvloer van de truck zitten, maar hun moeder had vast gezegd dat dat niet veilig was op de snelweg. Dus zaten ze met hun gezicht naar elkaar toe in de cabine met hun rug tegen de raampjes, terwijl hun knieën tegen elkaar stootten en ze waarschijnlijk ruziemaakten.

Ze waren de muizen totaal vergeten. In het begin, terwijl ze langzaam over de onverharde wegen reden, merkten ze niets. Maar toen ze eenmaal op de snelweg kwamen in hun

stadje Ponderosa, drong een geur van bederf en brandend haar, vel en knetterende zaadjes op een hete motor door de luchtopening de truck binnen en vulde de hele cabine totdat de meisjes kokhalsden en lachten en hun sproetige neus uit hun raampje staken.

Ze moesten verder rijden met hun raampjes open en de stank voor lief nemen tijdens de rit van een uur door de Nez Valley, langs Athol en Careywood en daarna omhoog over de lange weg tot vlak bij de top van de Loeil, de berg waar het berkenhout al was gehakt en gestapeld, klaar om te worden ingeladen. Hun haar en kleren, en de handschoenen van Wade, hielden de branderige geur vast in hun vezels. Ann stelt zich June en May voor. Ze wachten in de zon terwijl hun moeder de berkenstammen op de laadvloer van de truck rolt en hun vader ze daar opstapelt. De meisjes leunen tegen de banden, meppen naar paardenvliegen op hun benen, morsen limonade in het stof.

De geur zou er ook op de terugweg zijn geweest. Het is de enige constante. Hij verbindt twee dingen in Anns gedachten die ze niet op een andere manier met elkaar in verband kan brengen – de rit bergopwaarts en de rit omlaag. De rit omlaag is het deel dat Ann hier wil proberen te begrijpen.

Er zouden dingen zijn geweest waarmee Wade rekening had moeten houden voordat hij de zaak onder controle had en hulp kon gaan halen. Praktische dingen. De laadklep dichtdoen, bijvoorbeeld, zodat de blokken er niet uit rolden. Hij zou zich hebben moeten herinneren dat hij de hendel omhoog moest doen en daarna indrukken – dat was een foefje – om de laadklep te vergrendelen. Dat hij zich dat zou herinneren, dat zijn vingers ondanks zijn afgrijzen

konden doen wat ze moesten doen, heeft te maken met de reden waarom Ann van hem houdt. Op een dag zal alles misschien uit zijn herinnering verdwenen zijn, behalve het foefje met de laadklepgrendel, en dan zal Ann nog steeds van hem houden.

Ze bedenkt hoe makkelijk het zou zijn geweest om te verdwalen op weg naar beneden, omdat ze zo hopeloos waren verdwaald op de weg omhoog. Hoe had ook maar iets bekend kunnen lijken? De smalle, met gras begroeide wegen. De primitieve, tegen bomen gespijkerde bewegwijzering: dat hij daar een uur eerder naar had gekeken leek haar onmogelijk. Alles leek onmogelijk. De zomerlucht, het knappen van takjes onder de banden van de truck. De geur van vet en kamperfoelie. Jenny's adem waardoor het raam besloeg.

Het meeste heeft Ann zich moeten voorstellen, alles behalve de grote lijnen die Wade haar vertelde of die ze op tv heeft gehoord. In die begindagen deed ze heel erg haar best om de radio en de tv uit te houden, zodat alles wat ze wist van Wade kwam. Wat Wade haar wilde vertellen, zou ze bewaren. Maar ze zou zichzelf niet op zoek laten gaan; ze zou zichzelf geen vragen laten stellen.

Maar dat is allemaal anders nu Wade dingen begint te vergeten. Ze wil hem vragen of hij en Jenny praatten, voordat zijn herinnering voorgoed verdwenen is. Keek Jenny uit het zijraampje of voor zich uit? Of keek ze naar hem?

Op welk moment rukte hij de achteruitkijkspiegel eraf?

Nee, denkt Ann, het is zelfs de terugrit niet. Het is dat hij überhaupt in de truck stapte. De deur opendeed en instapte. Jenny daar met de trillende beker limonade in haar hand

– of misschien trilde die niet, misschien was hij roerloos. Misschien was de beker leeg. Misschien waren er druppeltjes limonade op haar schoot gevallen zoals de druppeltjes water nu op Anns dij, in de vorm van iets onschuldigs, iets wat het kind achterin had kunnen tekenen.

Ann gaat met haar hand over het dashboard en het zachte, vochtige stuifmeel van vorige zomer blijft aan haar palm kleven. Alles is weer voor haar in orde gebracht, hier. De achteruitkijkspiegel is weer op zijn plek gelijmd en er hangt een indiaanse dromenvanger omheen, met twee fluorescerende veren. De vloermat is geshamponeerd, de stoel rechtsachter compleet vervangen door een die eruitziet als de oorspronkelijke links, alleen een blauwtint feller en zonder de gaatjes waar de vulling uit komt en waar de meisjes misschien ooit hun vingers in hebben gestoken.

Terwijl ze daar zit draait Ann het sleuteltje om, om de motor te laten lopen. Ze haalt diep adem. Negen jaar en de geur van het muizennest is verdwenen, maar af en toe, als ze gaat verzitten op de bestuurdersstoel en het stof opstijgt uit de kussens, vangt ze iets op wat misschien op die oude geur duidt, vaag en op een ijle manier aangenaam, leer en brandend gras.

Al kunnen het natuurlijk ook de gecontroleerde lentebranden zijn op de velden beneden in het dal, ver weg.

*

Ann en Wade zijn acht jaar getrouwd. Zij is nu achten-dertig, en Wade is vijftig.

Vorig jaar vond Ann op zolder een doos met oude overhemden van Wade. Ze bracht de doos naar beneden en ging op haar knieën in een warm vierkant zonlicht op de

vloer zitten. Ze vouwde de hemden een voor een uit, hield elk ervan omhoog en legde sommige op een stapel voor het Leger des Heils en andere op een stapel om te bewaren.

Wade liep de slaapkamer in en zag haar bezig.

‘Is deze te klein?’ zei ze. Ze draaide zich niet om omdat ze een beslissing probeerde te nemen over een olievlek. Ze hield het hemd boven haar hoofd, om er het licht doorheen te zien schijnen.

Wade gaf geen antwoord. Ze dacht dat hij het niet had gehoord. Ze vouwde het hemd op en ging verder.

Maar voordat ze het wist duwde Wade haar hoofd omlaag, met kracht, in de doos kleren. Ze schrok zo dat ze aanvankelijk begon te lachen. Maar hij hield niet op. De kartonnen rand schuurde tegen haar keel, en haar lach werd een snakken naar adem en daarna een schreeuw. Ze klauwde naar zijn benen, maaide blindelings om zich heen. Ze beukte met haar vuisten op zijn schoenen, ramde haar ellebogen tegen zijn knieën. Hij praatte tegen haar met een stem die ze herkende – ze kon niet bedenken waarvan – maar het was geen stem die hij ooit tegen haar gebruikt had. ‘Nee! Nee!’ – een grom bijna.

Zijn honden. Hij gebruikte die stem om de honden af te richten.

Toen liet hij haar los. Hij deed een stap achteruit. Ze tilde haar hoofd op, langzaam, behoedzaam. Hij zuchtte diep, raakte toen haar schouder aan alsof hij haar om vergeving wilde vragen, of – dit kwam ondanks haar schrik bij haar op – haar vergeving wilde schenken. Een minuut later vroeg hij of ze zijn maaischoenen had gezien.

‘Nee,’ zei ze, terwijl ze in de doos kleren staarde. Ze zat op haar knieën, trillend, en streek haar statische haar glad,

telkens opnieuw, alsof dat verschil zou maken. Wade vond zijn schoenen, trok ze aan, ging naar buiten. Na een paar minuten hoorde ze de tractor. Wade ontdeed het weiland van knoopkruid.

In het jaar dat voorafging aan het vreemde voorval met de doos kleren had hij andere dingen gedaan die haar alarmerden. Hij belde naar zijn klanten en beschuldigde hen ervan dat ze ongedekte cheques stuurden, ook al bewees Ann hem met bankafschriften dat hij zich vergiste. Hij reeg de veters van zijn hoge schoenen op zo'n manier in dat ze onderaan moesten worden gestrikt in plaats van bovenaan. Hij kocht drie keer in één week dezelfde combinatietang. Hij gooide haar pasgebakken brood, dat zijn warmte nog liet bezinken, in de compostemmer om de kippen te voeren alsof het voor hen was bestemd. Op een keer, in de laatste week van januari, had hij een prachtige weymoutden omgehakt en een kilometer door de verse sneeuw gesleept. Toen hij het erf op kwam waar Ann was, gebaarde hij er met een glimlach naar. 'Denk je dat deze te hoog is?'

Een kerstboom.

'Maar kerst... Wade, dat was een maand geleden.'

'Wat?'

'Weet je dat niet meer?' Ze lachte ontzet. 'Hoe denk je dat je aan die jas komt die je aanhebt?'

Maar de dag dat hij haar in de doos kleren duwde was iets totaal anders; het was de enige keer dat zijn ziekte zich in de vorm van geweld manifesteerde, geweld dat zo ver afstand van de man die hij was dat Ann zelfs tijdens de momenten die er onmiddellijk op volgden niet kon bevatten dat zoiets gebeurde.

Maar toen het eenmaal gebeurd was, gebeurde het opnieuw. Een paar maanden later duwde hij haar tegen de koelkast, zodat haar wang tegen een waardebon werd gedrukt die ze daar had opgehangen, voor een eettent genaamd Panhandler Pies. Ze vocht terug, maar net als de eerste keer deed het vechten haar alleen nog maar meer pijn. Toen hij haar losliet, duwde ze hem van zich af en gilte tegen hem, maar hij bleef daar alleen maar treurig staan, alsof ze hem had teleurgesteld.

Op een andere dag, niet lang daarna, leegde Ann een emmer dennenappels op de keukentafel. Ze wilde er pindakaas en vogelzaad op doen en ze aan de boomtakken hangen voor de vinken. Maar zodra ze ging zitten om aan het werk te gaan, voelde ze zijn hand op haar hoofd en drukte hij haar in de dennenappels. Ze lieten een spoor van minuscule sneetjes achter op haar linkerwang.

Weer later blies de wind de deur van de vroegere kamer van een van zijn dochters open. Hij dacht dat Ann hem had opengedaan. Hij drukte haar voorhoofd tegen de deur toen die weer dicht was en zei ‘Nee, nee, nee’ tegen haar, totdat ze, bang en geschokt als ze was, ‘Oké’ zei.

Ze begreep deze dingen niet, maar wist dat Wade ze ook niet begreep, en dus kon ze geen manier bedenken om haar woede te uiten. Geen manier om te voorkomen dat zoiets opnieuw gebeurde. Hoe vaker de voorvallen zich voordeden, des te minder werden de pijn en de schrik, en ze begon de aanvallen over zich heen te laten komen omdat ze niet wist wat ze anders moest. Ze ging na waardoor ze waren uitgelokt en zorgde dat ze die dingen nooit meer deed. Geen dennenappels meer, geen Panhandler Pies, geen dozen met oude kleren, niet de kamers van zijn dochters

meer binnengaan. Zo simpel als wat. Deze dingen waren een soort verzameling die ze begon aan te leggen, een lijst die ze in gedachten afliep, uiteindelijk niet meer gekwetst maar verwonderd, alsof er zich iets op de rand van haar leven bevond dat wachtte om door haar ontdekt te worden. 's Nachts, als hij sliep, dacht ze over deze dingen na terwijl ze het gezicht bestudeerde waarvan ze hield. Zijn bleke oogleden die sterk afstaken tegen zijn door de zon geruwde gezicht. Zijn gekloofde lippen, zijn ongeschoren wangen. Zo'n inherente vriendelijkheid in zijn lichaam dat je je onmogelijk kon voorstellen dat deze man de dingen deed die hij wel degelijk had gedaan. Ze raakte met haar lippen zijn dikke haar aan, en ook zij deed haar ogen dicht.

Al sinds hij een jongen was richt Wade honden af. Jachthonden, reddingshonden, blindengeleidehonden, hulphonden voor veteranen. Nu richt hij bluetick coonhounds af van puppy af aan, maar een paar tegelijk, en hij traint ze om dieren in het nauw te drijven die hij nooit afschiet, want doden interesseert hem niet. Wat hem interesseert is het africhten zelf. En nu interesseert dat ook Ann. Ze slaat dit africhten gade alsof het haar iets over hun huwelijk leert. Als ze hem een hond een lesje ziet leren, door zijn snuit hard in de veren en het bloed te duwen van een kip die hij heeft doodgebeten, en daarna in de pas uitgegraven aarde onder het kippengaas, dan ziet ze dat hij het met liefde doet. Liefde en teleurstelling en een plichtsgevoel om de hond iets te leren voor zijn eigen bestwil, alsof die zich zijn wangedrag alleen maar zal herinneren als dat wangedrag een textuur en een geur en een smaak heeft. Het is niet echt een bestraffing; het is een manier om het in te prenten. En